

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๒๐๐๔/๕๓๑

กระทรวงยุติธรรม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านกิจการยุติธรรมและกฎหมายระหว่าง
กระทรวงยุติธรรมแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงยุติธรรมแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านกิจการยุติธรรมและกฎหมายระหว่าง
กระทรวงยุติธรรมแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงยุติธรรมแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยม
เวียดนาม (ฉบับภาษาไทย)
๒. ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านกิจการยุติธรรมและกฎหมายระหว่าง
กระทรวงยุติธรรมแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงยุติธรรมแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยม
เวียดนาม (ฉบับภาษาอังกฤษ)
๓. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๓๐๗/๑๖๔ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘
๔. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้กำหนดขั้นตอนการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี โดยให้ส่วนราชการ
เสนอเรื่องให้รองนายกรัฐมนตรีที่กำกับการบริหารราชการได้พิจารณาเรื่องที่จะเสนอต่อคณะรัฐมนตรี
ในเบื้องต้น เพื่อให้มีการบูรณาการการทำงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ ก่อนเสนอต่อ
คณะรัฐมนตรี กระทรวงยุติธรรมจึงขอเสนอเรื่องร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านกิจการ
ยุติธรรมและกฎหมายระหว่างกระทรวงยุติธรรมแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงยุติธรรม
แห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มาเพื่อพิจารณา โดยเรื่องที่จะเสนอดังกล่าวเข้าข่ายที่จะต้องเสนอ
คณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔(๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (พลตำรวจเอกประชา พรหมนอก) ได้มอบหมายให้
นายปรีชา ธนาคานันท์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงยุติธรรม ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าคณะผู้แทนประเทศไทย
ในการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านกฎหมาย (ASEAN LAW Ministers Meeting, ALAWMM) ครั้งที่ ๘
ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา ระหว่างวันที่ ๔ - ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ และมีโอกาสได้ร่วมการหารือ
อย่างเป็นทางการ กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเวียดนาม ซึ่งได้เชิญให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ยุติธรรมไทยเยือนเวียดนาม แต่ขณะนั้นประเทศไทยกำลังประสบปัญหาอุทกภัย จึงเลื่อนการเยือนออกไป

เมื่อวันที่...

เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ กระทรวงการต่างประเทศ แจ้งว่า กระทรวงยุติธรรมเวียดนามมีความประสงค์จะขอเรียนเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเยือนประเทศเวียดนามในช่วงหลังจากเทศกาลตรุษญวน (วันที่ ๑ - ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖) ซึ่งกระทรวงยุติธรรมได้ชะลอการเยือนเวียดนามไว้ก่อน เนื่องจากในขณะนั้นกระทรวงยุติธรรมยังไม่มีประเด็นใดที่ประสงค์จะผลักดันอย่างเร่งด่วน

เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ กระทรวงการต่างประเทศแจ้งว่า กระทรวงยุติธรรมเวียดนามขอเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเยือนประเทศเวียดนามในช่วงเดือนพฤษภาคมหรือมิถุนายน ๒๕๕๗ เพื่อหารือแนวทางการส่งเสริมความร่วมมือทางยุติธรรมระหว่างกัน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้ตอบรับคำเชิญ

เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๗ กระทรวงยุติธรรมได้มีหนังสือถึงกระทรวงการต่างประเทศเพื่อประสานกระทรวงยุติธรรมเวียดนามแจ้งขอเลื่อนกำหนดการเดินทางเยือนประเทศเวียดนามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกไปก่อน เนื่องจากขณะนั้นประเทศไทยประสบปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมือง

ในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน นายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม ได้เป็นหัวหน้าคณะนำคณะผู้บริหารกรมคุมประพฤติเดินทางไปศึกษาระบบการบริหารงานคุมประพฤติและกระบวนการยุติธรรม ณ ประเทศเวียดนาม ระหว่างวันที่ ๑๗-๒๑ มีนาคม ๒๕๕๗ โดยในโอกาสดังกล่าว รองปลัดกระทรวงยุติธรรมและคณะได้มีโอกาสเข้าเยี่ยมคารวะ Dr. Dinh Trung Tung รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรมเวียดนาม ซึ่งได้เน้นย้ำความประสงค์ที่จะเรียนเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมของไทยเยือนกระทรวงยุติธรรมเวียดนามในโอกาสแรก โดยฝ่ายเวียดนามได้ทบทวนฝ่ายไทยเกี่ยวกับการจัดทำบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงยุติธรรมของทั้งสองประเทศ เนื่องจากฝ่ายเวียดนามมีความสนใจที่จะดำเนินการปรับปรุงกฎหมายต่างๆ เช่น กฎหมายอาญา และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน รวมทั้งประสงค์จะกระชับความร่วมมือกับฝ่ายไทย

ในโอกาสที่ นาย Nguyen Khanh Ngoc รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรมเวียดนามเดินทางเข้าร่วมการประชุม Ministerial conference on civil registration and vital statistics in Asia and the Pacific ณ กรุงเทพฯ ในระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ นั้น นาย Nguyen Khanh Ngoc ได้ใช้โอกาสดังกล่าว เข้าหารือเรื่องการจัดทำ MOU กับกระทรวงยุติธรรมไทย ในวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ทั้งนี้ ฝ่ายเวียดนามได้ยกร่าง MOU โดยผ่านการพิจารณาจากรัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรมเวียดนามในเบื้องต้นแล้ว อย่างไรก็ตาม กระทรวงยุติธรรมไทยยังไม่สามารถลงนามย่อ (initial) ในร่าง MOU ตามความประสงค์ของฝ่ายเวียดนามได้ เนื่องจากฝ่ายไทยจำเป็นต้องพิจารณา MOU นี้ ตามกระบวนการจัดทำ MOU ของไทย ดังนี้

- ๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมต้องพิจารณาและให้ความเห็นชอบในเบื้องต้นก่อน
- ๒) เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมฝ่ายไทยเห็นชอบกับร่าง MOU แล้ว จำเป็นต้องนำเสนอร่าง MOU นี้ ให้แก่กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อขอความเห็นในประเด็นทางกฎหมายและความจำเป็นที่จะต้องนำร่าง MOU ดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีหรือไม่ต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากเนื้อหาของบันทึกความเข้าใจฯ นี้ เป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกระทรวงยุติธรรมทั้งสองประเทศ และผู้มีอำนาจในการลงนามในบันทึกความเข้าใจดังกล่าว ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมของไทยและเวียดนาม การลงนามในบันทึกความเข้าใจดังกล่าวจึงก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐต่อรัฐ) เป็นเหตุให้การดังกล่าวต้องตกอยู่ภายใต้บังคับของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๔(๗) นี้

๓. ความจำเป็น...

๓. ความจำเป็นเร่งด่วนของเรื่อง

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ในวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ นาย Nguyen Khanh Ngoc รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงยุติธรรมเวียดนามและคณะ ได้เข้าร่วมประชุมเจรจากับผู้แทนกระทรวงยุติธรรมไทย ประกอบด้วย นายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม คณะผู้แทนจากกระทรวงยุติธรรมและผู้แทนจากกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อจัดทำร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการอำนวยความสะดวกยุติธรรมและความร่วมมือทางกฎหมายระหว่างกระทรวงยุติธรรมแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงยุติธรรมแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (DRAFT OF MEMORANDUM OF UNDERSTANDING ON JUSTICE AND LEGAL AFFAIRS COOPERATION BETWEEN THE MINISTRY OF JUSTICE OF THE KINGDOM OF THAILAND AND THE MINISTRY OF JUSTICE OF THE SOCIALIST REPUBLIC OF VIET NAM) โดยทั้งสองฝ่ายได้เห็นพ้องในร่าง MOU แล้ว ซึ่งกระทรวงยุติธรรมจะนำร่าง MOU ดังกล่าว เสนอเข้าสู่การพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศตามกระบวนการจัดทำ MOU ของไทยตามลำดับ

ในวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๘ กระทรวงยุติธรรมได้รับแจ้งผลการพิจารณาร่าง MOU ดังกล่าว จากกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งให้ความเห็นไว้ใน ๒ ประเด็น ดังนี้

๑) ประเด็นนโยบาย กล่าวคือ กระทรวงการต่างประเทศไม่ขัดข้องต่อร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าว เนื่องจากมีสาระสำคัญเป็นการส่งเสริมความร่วมมือด้านกิจการยุติธรรมและกฎหมายระหว่างไทยกับเวียดนาม อันเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ไทย-เวียดนามในภาพรวม และสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการว่าด้วยการดำเนินความเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ไทย-เวียดนามที่ได้มีการลงนามเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗

๒) ประเด็นกฎหมาย

๒.๑ ร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าวเป็นความตกลงในระดับหน่วยงานภายใต้อำนาจหน้าที่ของคู่ภาคี ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างกระทรวงยุติธรรมของทั้งสองประเทศ โดยมุ่งเน้นความร่วมมือด้านยุติธรรมในกรอบกว้าง โดยข้อ ๖ ของร่างบันทึกความเข้าใจ ระบุว่าบันทึกความเข้าใจ ไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีขึ้นใหม่ตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศที่แต่ละภาคีมีอยู่ รวมทั้งบทบัญญัติกฎหมายภายในของไทยและของเวียดนาม ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗

๒.๒ กระทรวงการต่างประเทศ เห็นควรปรับถ้อยคำเล็กน้อย ดังนี้

๒.๒.๑ ในคู่ฉบับภาษาอังกฤษ เห็นควรเปลี่ยนคำว่า “shall” เป็น “will” ทั้งหมด

๒.๒.๒ ในคู่ฉบับภาษาไทย เห็นควรใช้คำว่า “คู่ภาคี” แทนคำว่า “คู่สัญญา” และในข้อ ๖ ของร่าง MOU เห็นควรใช้ถ้อยคำว่า “บันทึกความเข้าใจจะไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีขึ้นใหม่ตามกฎหมายระหว่างประเทศหรือมีผลกระทบต่อพันธกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศที่แต่ละภาคีมีอยู่ รวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมายภายในของราชอาณาจักรไทยและของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม”

เกี่ยวกับ...

เกี่ยวกับเรื่องนี้ เพื่อให้การเป็นไปโดยถูกต้องและเหมาะสม กระทรวงยุติธรรมจึงได้ปรับ
ถ้อยคำในร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าวตามคำเสนอของกระทรวงการต่างประเทศแล้ว

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใดๆ

๖. ผลกระทบ

การลงนามในบันทึกความเข้าใจดังกล่าวก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เนื่องจาก
ผู้ลงนามเป็นระดับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมของทั้งสองประเทศ (ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐต่อรัฐ)
โดยบันทึกความเข้าใจดังกล่าวมีเนื้อหามุ่งเน้นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทยและเวียดนามในมิติ
ด้านกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความร่วมมือทางกฎหมายที่ทั้งสองประเทศได้ให้ความสำคัญ
อาทิ การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญและการเผยแพร่ข้อมูลด้านการยุติธรรมและกฎหมาย การจัดการประชุม
สัมมนา ฝึกอบรมในหลักสูตรความร่วมมือด้านกิจการยุติธรรมและความร่วมมือทางกฎหมาย รวมทั้ง
การแลกเปลี่ยนเอกสารทางกฎหมาย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ร่วมกันระหว่างกระทรวงยุติธรรมไทยและ
เวียดนามในอนาคต

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้การเป็นไปโดยถูกต้องและเหมาะสม สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมได้
ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ เพื่อขอความเห็นและ
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นเนื้อหาและกระบวนการจัดทำบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าว

๙. ขอกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

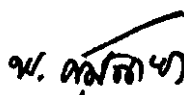
๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

อนุมัติร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการอำนวยความสะดวกยุติธรรมและความร่วมมือ
ทางกฎหมายระหว่างกระทรวงยุติธรรมแห่งราชอาณาจักรไทยและกระทรวงยุติธรรมแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (MEMORANDUM OF UNDERSTANDING ON JUSTICE AND LEGAL AFFAIRS
COOPERATION BETWEEN THE MINISTRY OF JUSTICE OF THE KINGDOM OF THAILAND AND
THE MINISTRY OF JUSTICE OF THE SOCIALIST REPUBLIC OF VIET NAM)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ไพบุลย์ คุ่มฉายา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

กองการต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๒๖๒, โทรสาร ๐ ๒๑๔๑ ๘๒๖๒ - ๓